

Klassiska noveller Nr 17

S. A. Duse:

Spioneriet

Klassiska noveller 17.

S. A. Duse

– Spioneriet. Berättelse.

Återutgivning av text från 1916

av S. A. Duse

Redaktör Mikael Jägerbrand

ISBN 978-91-7757-522-1

Copyright © 2019 Mikael Jägerbrand / Virvelvind Förlag, Lysekil.
Den här e-boken ges ut av E-boksbiblioteket Förlag (imprint)

Mer info: www.e-boksforlaget.se

Förord

Det första världskriget har precis börjat och den rika tyska änkan von Lolgen har besök av en kurtisör – den charmante baron de Tournelle.

När det dyker upp ytterligare en besökare får baronen gömma sig i salongen.

Mannen som kommit är ett sändebud från kungen, och han varnar änkan att baronen är en fransk spion.

I början av 1900-talet var noveller och följetonger en viktig del av innehållet i svenska dagstidningar.

I vår serie "Klassiska noveller" kan du läsa många av de här historiskt viktiga berättelserna.

En av de flitigaste svenska författarna under 1910- och 1920-talen var yrkesmilitären Samuel August Duse (1873–1933).

Han skrev 100-tals tidningstexter om bland annat krig, nyhetshändelser och romantik. Men han var framför allt känd för sina deckare om mästerdetektiven Leo Carring.

Den här texten publicerades ursprungligen i januari år 1916 i dagstidningen "Upsala Nya Tidning" med titeln "Spioneriet. Berättelse."

S. A. Duse: Spioneriet

Den här texten publicerades ursprungligen i januari år 1916 i dagstidningen "Upsala Nya Tidning" med titeln "Spioneriet. Berättelse.". Författare till texten är S. A. Duse (1873–1933).

Det var i Berlin på våren 1914.

För tredje gången hade fru von Lolgen tagit emot honom i sitt eleganta hem. Tvärt emot etikettens lagar hade hon icke häller denna eftermiddag låtit ursäktas sig, då baron de Tournelle kom på besök.

Det fanns hos denne ståtliga man, något oemotståndligt, något som helt och hållet fånglade henne. Det hvilade också något mystiskt öfver den eleganta fransmannen. En fulländad världsman var han och säkerligen mycket rik att döma af det sätt på hvilket han strödde pengar omkring sig. Detta var allt hvad hon visste om den man, som var på väg att fånga hennes hjärta.

Han hade kommit i hennes väg och genast låtit sig fångas. Hon visste att hon var ung och bedårande vacker, med ett ord en kvinna, som inte riskerade att bli tagen för sin rikedom skull. Hon kunde vara säker på hans kärlek.

Nu sutto de helt förtroligt i hennes budoar. Han höll hennes hand

i sin och hade hviskat eldiga ord om kärlek. Och nu frågade han om hon, som var tyska, ville binda sitt lif vid en fransmans och bli hans hustru.

I samma ögonblick hon skulle svara sitt ja, och i sin kvinligt lifliga fantasi redan tyckte sig känna hans brännande läppar tryckas mot sina, stördes de af en försiktig knackning på dörren.

Det var kammarjungfrun, som lämnade ett visitkort. En äldre herre väntade i tamburen. Han ville nödvändigt tala med nådig frun nu genast och lät icke afvisa sig. Det gällde en mycket viktig sak.

Fru von Dolgen såg misslynt ut, men då hon kastat en blick på kortet, ändrade hennes ansikte hastigt uttryck, och hon bad jungfrun föra in den besökande i salongen. »Vill ni vänta här ett ögonblick?» sade hon till baronen. »Jag skall göra besöket så kort som möjligt.»

Därpå gick hon ut att möta den nykomne, en äldre, distinguerad man, som hon tydligen kände rätt väl.

»Hvad är det som förskaffar mig något af ert besök?» frågade hon, sedan hon besvarat hans bugning med en förtrolig nick.

»Förlåt att jag besvärar er, min nådiga», svarade han artigt. »Ni vet att jag var en vän till er far, generalen, och äfven till er aflidne man. Därför har jag vågat komma i ett mycket delikat ärende, skickad af excellensen.»

»Af excellensen?» sade hon undrande. »Då måste det vara något viktigt.»

»Det är mycket viktigt», svarade han med tonvikt. »Och hvad jag säger får inte höras af andra öron än edra och mina.»

Fru von Dolgen kastade en snabb blick på dörren till rummet, som hon nyss lämnat. Den var inte ordentligt tillstängd, och där bakom befann sig baron de Tournelle. Men behöfde hon väl ha några

hemligheter för den hon snart skulle kalla sin make? Hon lät dörren vara.

»Ni kan tala fritt», sade hon. »Ingen hör oss.»

»Nåväl. Det jag har att säga er rör er själf personligen, och det helt intimt. Jag vill gå rakt på saken. Man har märkt, att ni under denna säsong låtit särdeles mycket intressera er af en utlänning, en baron de Tournelle, som förskaffat sig tillträde till våra salonger. Man anser sig till och med ha skäl att tro, att det är er afsikt att gifta er med honom.»

En förrädisk rodnad syntes på hennes kinder. Men hon ryckte nonchalant på axlarna.

»Er tydlighet lämnar då sannerligen ingenting öfrigt att önska», sade hon. »Men jag trodde att detta var min ensak.»

»Inte så alldeles, min nådiga. Ni skall strax förstå mig. Känner ni baronen närmare? Vet ni något om hans förflutna eller om hans nuvarande sysselsättning? Med ett ord något utöfver det faktum, att han är en mycket belevnad och ovanligt ståtlig man och strör pengar omkring sig?»

»Jag räknar baronen till mina vänner. Det är nog.»

»Nej, det är icke nog. Jag är skyldig att säga er, att baronen inte riktigt är den han ger sig ut för. För det första är han icke fransman, utan belgare. Vidare äger han ingalunda någon förmögenhet och skulle inte kunna nöjaktigt förklara hvarifrån han får de stora pänningssummor, hvarmed han rör sig.»

»Jag har aldrig affordrat honom någon förklaring», svarade hon stolt. »Och jag vet inte att han håller är skyldig afge någon.»

»Kanske han dock kommer att tvingas till det, förr än han anar. Jag är ledsen att behöfva säga er, att baron de Tournelles häktande är

förestående.»

»Min gud!» utbrast hon bleknande. »Hvad menar ni?»

»Jag vet, att jag kan tala öppet med er. Ni är en trogen dotter till vårt stora Tyskland och förråder inte ert fädernesland. Baron de Tournelle är en hemlig agent, en belgisk spion helt enkelt. Vi ha bevis på det.»

Icke en skälfning, icke en min visade fru von Dolgens bestörtning öfver denna underrättelse. Men kinderna hade helt och hållet förlorat färg. Och hon såg än en gång mot dörren, bakom hvilken han var, som nu afslöjades.

»Är detta sant?» frågade hon sakta.

»Eljest vore jag icke här, min nådiga. Det är excellensen som skickat mig.»

»Jag förstår», svarade hon lugnt och behärskat. »Och jag tackar er.»

Med en bugning aflägsnade han sig.

Ett ögonblick stod fru von Dolgen stilla, som om hon tvekade. Därpå gick hon beslutsamt in i budoaren.

Baron de Tournelle stod där inne, och hon behöfde bara kasta en blick på hans ansikte för att förstå, att han hört allt.

»Ni har hört hvad vi talat om?» började hon.

»Ja», svarade han hest. »Jag har hört det.»

»Och ni har ingenting att säga?»

»Ingenting annat än att jag älskar er. Jag älskar er mer än ni kan fatta, mer än lifvet. Och dock förstår jag, att jag nu måste försvinna från er väg. En föraktlig spion är ingenting för er.»

»En hemlig agent är ingalunda föraktlig i mina ögon», sade hon, »då han drifves till sin värksamhet af kärlek till sitt eget land. Det är

bara spioner, som sälja sig till den högst bjudande, och som gå i andra länders tjänst man måste förakta.»

»Menar ni detta?» utbrast han med en glimt af hopp. »Ni föraktar mig värkligen inte?»

»Nej, tvärtom. Ingenting fordrar så mycket mod och skicklighet, som just spionens. Faror lura öfverallt, och tacksamheten är ofta ringa. Jag har läst mycket om det där, ser ni. Min man var ju diplomat.»

»Jag förstår», sade han sakta. »Och hvad nu? Hvad skall nu ske? Jag måste resa, försvinna genast. Under inga förhållanden får jag låta häkta mig. — Farväl, nådig fru. Det vore förmätet af mig att hoppas på ett återseende. Jag är nu bannlyst i edert land.»

»Ni säger att ni älskar mig mer än lifvet», sade hon med vibrerande röst. »Skulle ni för min skull vilja öfverge ert farliga yrke?»

»Vid gud, ja!» utbrast han lifligt. »Skall jag vara uppriktig, är det mig motbjudande, detta ljusskygga arbete. Endast medvetandet att det är för mitt fosterland jag värkar har sporrat mig. Jag tycks ju för resten nu ha spelat ut min roll här», tillade han modstulet. »Man har genomskådat mig.»

»Ja», svarade hon. »Här i Tyskland kan ni inte stanna. Men världen är stor. Ert eget land är härligt. Jag följer er, om ni vill. Vi kunna bosätta oss där. Jag är rik —.»

Han slöt henne lidelsefullt i sina armar. »Älskade!» hviskade han. »När resa vi?»

»I afton», svarade hon enkelt. »Du har ju ingen tid att förlora.»

* * *

Detta var orsaken till att baron de Tournelle helt plötsligt upphörde att sända sin regering hemliga rapporter från det stora grannlandet i öster. För honom var kärleken den största makten på jorden, och endast för sin unga, vackra hustru lefde han nu.

Han anade icke att en kvinnas list kunde vara större än mannens kärlek, och att han och hans vänner omedvetet voro medel till att öfver gränsen mot öster gingo allt värdefullare upplysningar om den hemliga värksamhet som föregick det stora världskriget.

Ty hans hustru var en hemlig agent som icke öfvergifvit sitt farliga yrke. I stället hade hon i hans land fått större fält för sin värksamhet än hon haft i hemlandet.

Fakta: Författaren S. A. Duse

Namn: Samuel August Duse.

Född: 2 augusti 1873, Stockholm.

Död: 9 februari 1933, Stockholm.

Föräldrar: kammarjunkare Carl Patrik Teodard Duse och Anna Matilda Forssberg.

Engelskspråkiga deckare är fyllda av just... privatdeckare, medan svenska nästan bara har poliser i huvudrollerna.

Men när den första svenska deckarvågen började år 1913 så var det en privatdetektiv i huvudrollen: Leo Carrington. Denne driver en kombinerad advokat- och detektivbyrå, är en mästare i förklädnad, ekonomiskt oberoende och är så bra på att lösa brott att polisen ofta låter honom ta hand om svårlösta brottsutredningar.

Detektiven Carrington skapades av en av svensk kulturs mest spännande personligheter, Samuel August Duse.

Han började sin karriär inom militären och var yrkesofficer inom Svea artilleriregemente.

Men det var som äventyrare han första gången skapade rubriker. Han deltog i den svenska Antarktisexpeditionen 1901-1904 som me-

teorolog och kartograf. Han tillbringade en mycket tuff vinter i Hop-pets vik i Sydpolshavet, en av de svåraste som några forskare upplevt. Han skrev ner sina upplevelser i boken "Bland pingviner och sälar" vilket gjorde honom berömd i hela landet.

Under de följande åren skrev han flera pjäser men gled sakta men säkert över till berättelser om äventyr och brott. Ofta skrev han under pseudonymen Sam Sellén.

År 1913 publicerades hans första Leo Carrington-deckare, "Stilett-käppen", som blev en stor succé. Inspirationen till Leo Carrington är hämtad från Sherlock Holmes, något som inte minst märks i slutet av böckerna då deckaren presenterar alla ledtrådar och pekar ut en mördare.

Framgången gjorde att "S. A. Duse" på egen hand skapade den första svenska deckarvågen. I snabb följd kom böckerna "Det nattliga äventyret" (1914), "Spader kung" (1915), "Doktor Smirnos dagbok" (1917), "De fyra klöveressen" (1918), "Cobra-mysteriet" (1919), "Antisemiten" (1921), "Nattens gåta" (1922), "Leo Carringtons dubbelgångare" (1923), "Hemligheten" (1924), "Fallet Dagmar" (1925), "Skuggan" (1926), "Pistolskottet" (1928) och "Zuleikas hämnd" (1929).

Böckerna gavs ut i upplaga efter upplaga och spreds över hela världen med översättningar till ett dussintal språk.

Trots att han led av svåra smärtor efter skador under vintern vid Sydpolen var Duse flitig skribent, föreläsare och aktiv i olika sällskap. Han var också en uppmärksam målare och skulptör.

Den svenske deckarförfattaren avled i februari 1933 och ligger begravd på Norra Begravningsplatsen i Stockholm.

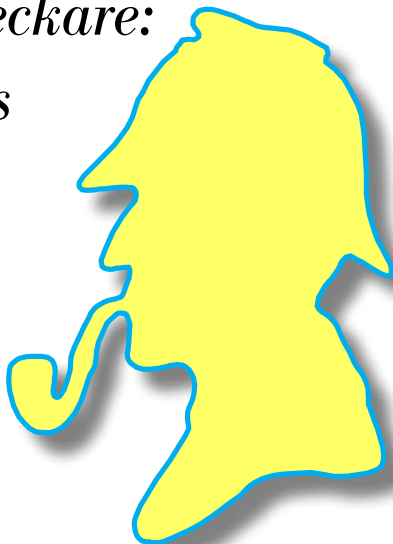

Samuel August Duse.

*Om du gillade den här e-boken
så kolla in våra deckare:*

- *Sherlock Holmes*
- *Filip Collin*
- *Leo Carring*
- *Asbjörn Krag*
- *Auguste Dupin*
- *Dick Donovan*

Mer info: www.klassiskadeckare.se